SLÄKTEN

Gemensamma anföräldrar

▼

Barn — Syskon

▼

Barnbarn — Kusiner

Tvåmänning Förstakusin (synonymer)

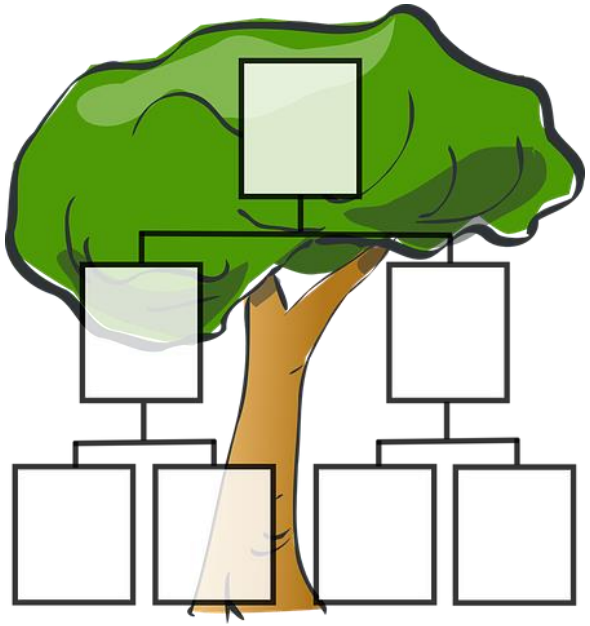

▼

Barnbarnsbarn — Sysslingar

Tremänning A-kusin Andrakusin Småkusin Nästkusin (synonymer)

▼

Barnbarns barnbarn — Bryllingar

Fyrmänning B-kusin Tredjekusin (synonymer)

▼

Barnbarnsbarns barnbarn — Pysslingar

Femmänning C-kusin Fjärdekusin (synonymer)

Kusin är ett släktskap där två personer har varsin förälder som är syskon till varandra.

En kusin till en person är alltså barn till ett syskon till personens far eller mor. Alltså mammas brors/systers barn eller pappas brors/systers barn. En kusin till en person är barnbarn till antingen personens farfar och farmor eller personens morfar och mormor.

Kusiner har 50 procent gemensamma förfäder. Om kusinerna är släkt med varandra på flera sätt kan de dock ha fler gemensamma förfäder. (Många är släkt på flera sätt om man ser några hundra år tillbaka i antavlan och alla är det om man går mycket långt tillbaka i tiden.)

Dubbelkusiner

Två personer är dubbelkusiner om de är kusiner på både mors- och farssidan, vilket innebär att den ena personens båda föräldrar är syskon till var sin av den andra personens föräldrar.

En dubbelkusin till en person är barnbarn både till personens farfar och farmor och till personens morfar och mormor. Dubbelkusiner har 100 procent gemensamma förfäder sånär som på två personer i respektive antavla – föräldrarna.

Halvkusiner

Om föräldrarna är halvsyskon kan kusinerna kallas halvkusiner. En halvkusin till en person är barnbarn till personens farfar, farmor, morfar eller mormor, men bara till en av dem. Halvkusiner har 25 procent gemensamma förfäder.

Ovanliga kombinationer av kusiner

Två personer kan samtidigt vara kusiner och halvkusiner. Detta uppstår då det finns både ett helsyskonskap och ett halvsyskonskap mellan de två föräldraparen. Personerna har då 75 procent gemensamma förfäder. Exempel: Två personer har samma farfar, farmor och morfar, men inte samma mormor.

Två personer kan vara dubbla, tredubbla eller fyrdubbla halvkusiner. Detta uppstår då det finns två, tre eller fyra halvsyskonskap mellan de två föräldraparen. Personerna har då 50, 75 respektive 100 procent gemensamma förfäder sånär som på två personer – föräldrarna. Exempel på fyrdubbla halvkusiner: En persons farfar, farmor, morfar och mormor är en annan persons farfar, mormor, morfar och farmor.

(De ovanstående kombinationerna av kusiner bygger i inget fall på släktskap mellan en persons föräldrar inbördes.)

Parallellkusiner och korskusiner

Parallellkusiner är barn till syskon av samma kön, medan korskusiner är barn till syskon av olika kön. I vissa kulturer (dock ej den svenska) är kusinäktenskap tillåtet mellan korskusiner, men tabu mellan parallellkusiner.

Sexmänning är en släkting i sjätte led, till exempel en femmännings barn. En skämtsam men sällan använd synonym är trassling.

Pluralformerna tre-, fyr-, femmänningar användes 1702-1721 om soldater i ersättningsregementen.

Andra betydelser

Ordet kusin användes förr som tilltalsord mellan furstar, avlägsnare släktingar och gamla bekanta.

Engelska

Begreppet cousin i engelskspråkiga länder kan vara väldigt flytande. En "cousin" kan vara vilken slags släkting som helst som man inte vet exakt hur man är släkt med, och kallas då honorific kinship. Detta gäller även begrepp som "niece" eller "uncle", "aunt" eller "nephew".

Den moderna släktforskningen anses ha uppstått i USA i början av 1800-talet, då antikvarien John Farmer (1789-1838)

På 1820-talet började han och hans kolleger att producera genealogiska och antikvariska skrifter på allvar, och långsamt få en hängiven publik bland det amerikanska folket. Farmers ansträngningar ledde till att New England Historic Genealogical Society bildades. Föreningen är en av New Englands äldsta och mest framstående organisationer för förvärv, bevarande och spridning av offentliga och privata dokument som annars skulle ha förfallit och glömts bort.

I Sverige var Johan Bure (1568-1652) tidigt ute med släktforskning i icke adliga släkter. Hans arbete förblev dock unikt så tillvida att det inte efterföljdes av någon rörelse eller ens enskilda följeslagare, och släktforskningen i modern bemärkelse blev inte populariserat förrän efter 2:a världskriget, då mormonernas mikrofilmer kom och det blev möjligt att forska i hemortens bibliotek.

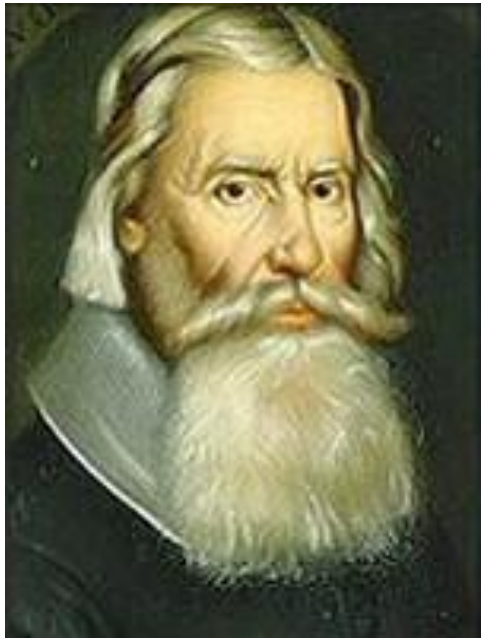

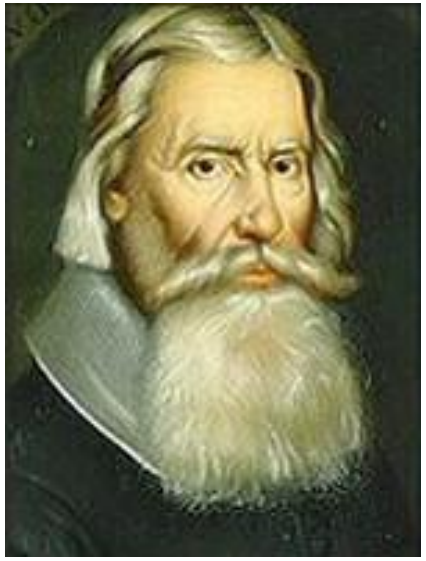

Bureättlingen Johan Bure (1568–1652) – också känd under sin latinska namnform Johannes (Thomae Agrivillensis) Bureus – var och är en av de stora gestalterna inom 1600-talets forn- och språkforskning. Hans släktbok över Bureätten kom att ligga till grund för en av Sveriges märkligaste och mest omfångsrika genealogier.

Exempel från Bures släkt första två namnen och sista ledet

Den äldste stamfader som en släkting berättat om var den välbärgade Härse i Bure, som bör ha levt omkring år 1400 om han varit en historisk person.
Härse, säljägare i Bure, Skellefteå socken. För sin lärdoms skull kallad ”abboten i Bure”. Gick med silverskenor och silverbälte. Mördad. Olof Härsesson, ”som besatt sin faders gård Bure”, kallad gamle Olof. Byggde Bure kloster på en holme ”uti Bura åminne”.
Johan Siggeson till Svartingstorp vid Kalmar, f. i Birsta, var krigsöverste 1563. Fick adelsgifte i Småland. Sades ha tagit Fale hin unges målade adelsvapen från Sköns kyrka och därmed värvat sig adelskap.

Anders Bure
1571 – 1646
Matematiker/
Kartograf

Johan Bure
1568 - 1652

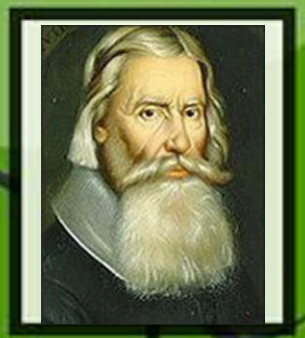

Härse
1400

Olof
Härsesson

Stormor i Dalom
1594 – 1657
anmoder för ett
stort antal kända
svenska släkter